Web saytlar yaratishga yo‘naltirilgan dasturiy ta’minotlar. HTML web sahifa yaratish. Web sahifalarga har xil effektlarni qo‘yish va sahifalarni bir-biri bilan bog‘lash

Toshkent davlat tibbiyot universiteti
1-bosqich talabasi

1-Stomatologiya talabasi 106-B **Mamasidiqov Jamshidbek**

Fan o‘qituvchisi: **Bazarov Ulug‘bek**

Annotatsiya. Ushbu maqolada web saytlar yaratishga mo‘ljallangan dasturiy ta’minotlar, HTML yordamida web sahifalar yaratish, web sahifalarga turli xil effektlar qo‘shish va sahifalarni bir-biri bilan bog‘lash texnologiyalari tahlil qilinadi. Zamonaviy web dasturlash vositalari, HTML, CSS va JavaScript texnologiyalarining ahamiyati keng yoritilgan. Shuningdek, foydalanuvchi interfeysini yaxshilash va interaktiv muhit yaratishda qo‘llaniladigan usullar haqida ma’lumot berilgan.

Kalit so‘zlar: web sayt, HTML, CSS, JavaScript, frontend, backend, animatsiya, gipermurojaat, web dasturlash, internet texnologiyalari.

I. Kirish

Axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi natijasida internet va web texnologiyalar hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Hozirgi kunda deyarli barcha tashkilotlar, universitetlar, shifoxonalar va korxonalar o‘z faoliyatini internet orqali olib bormoqda. Shu sababli web sayt yaratish va uni boshqarish zamonaviy mutaxassislar uchun muhim ko‘nikmalardan biri hisoblanadi.

Web saytlar foydalanuvchilarga ma’lumotlarni tezkor uzatish, onlayn xizmatlar ko‘rsatish va global axborot almashish imkonini beradi. Zamonaviy web saytlarni yaratishda HTML, CSS va JavaScript texnologiyalari asosiy o‘rin tutadi. HTML web sahifaning strukturaviy qismini yaratadi, CSS sahifani bezaydi va JavaScript sahifaga interaktivlik qo‘shadi.

Bugungi kunda web saytlarning sifati nafaqat ma’lumotlarning foydaliligi, balki dizayn, tezkor ishlash va foydalanuvchi uchun qulaylik bilan ham belgilanadi.

II. Web sayt yaratishga yo‘naltirilgan dasturiy ta’minotlar

Web sayt yaratishda turli xil dasturiy vositalardan foydalaniladi. Ular quyidagi guruhlarga bo‘linadi:

1. Kod muharrirlari:
Visual Studio Code, Sublime Text va Notepad++ kabi dasturlar kod yozish uchun keng qo‘llaniladi. Ushbu dasturlar sintaksisni avtomatik ajratish, xatolarni ko‘rsatish va avtomatik kod to‘ldirish imkoniyatlariga ega.

2. Grafik muharrirlar:
Adobe Photoshop va Figma dasturlari web sayt dizaynini yaratishda ishlatiladi. Ushbu dasturlar orqali sahifalarning maketi va interfeysi ishlab chiqiladi.

3. Web brauzerlar:
Google Chrome, Mozilla Firefox va Microsoft Edge brauzerlari web sahifalarni test qilish uchun

ishlatiladi.

4. Mahalliy server dasturlari:
XAMPP va WAMP kabi dasturlar lokal server yaratish va PHP hamda MySQL bilan ishlash imkonini beradi.

Mazkur dasturiy vositalar web saytlarni professional darajada yaratish imkonini beradi.

III. HTML yordamida web sahifa yaratish

HTML (HyperText Markup Language) web sahifalarning asosiy tuzilmasini yaratish uchun ishlatiladigan belgilash tilidir. HTML yordamida sarlavhalar, matnlar, jadvallar, rasmlar va havolalar joylashtiriladi.

Oddiy HTML sahifa namunasi:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>Mening sahifam</title>
</head>
<body>

<h1>Salom Dunyo</h1>
<p>Bu mening birinchi web sahifam.</p>

</body>
</html>
```

Ushbu kod yordamida oddiy web sahifa hosil qilinadi. HTML teglari yordamida sahifadagi elementlarning joylashuvi belgilanadi.

HTMLning asosiy afzalliklari:
- O‘rganish osonligi;
- Brauzerlar bilan mosligi;
- Tez ishlashi;
- CSS va JavaScript bilan integratsiyasi.

HTML web dasturlashning asosiy poydevori hisoblanadi.

IV. Web sahifalarga effektlar qo‘yish

Web sahifalarni zamonaviy ko‘rinishga keltirish uchun CSS va JavaScript texnologiyalaridan foydalaniladi. CSS yordamida ranglar, shriftlar, animatsiyalar va hover effektlari yaratiladi.

Masalan:

```
button{
background-color: blue;
```

```
color: white;
transition: 0.5s;
}

button:hover{
background-color: red;
}
```

Yuqoridagi kod tugma ustiga sichqoncha olib borilganda uning rangini o‘zgartiradi. Bu hover effekti deb ataladi.

Shuningdek, JavaScript yordamida slayderlar, menyular, modal oynalar va animatsiyalar yaratish mumkin. Effektlardan foydalanish foydalanuvchi interfeysini yanada jozibador va qulay qiladi.

Web dizaynda animatsiyalar va effektlardan me’yorida foydalanish saytning sifatini oshiradi.

V. Web sahifalarni bir-biri bilan bog‘lash

Web sahifalarni bog‘lash internetning asosiy tamoyillaridan biridir. HTMLdagi <a> tegi yordamida bir sahifadan boshqa sahifaga o‘tish mumkin.

Misol:

```
<a href="about.html">Biz haqimizda</a>
```

Bu kod foydalanuvchini “about.html” sahifasiga yo‘naltiradi.

Web sayt navigatsiyasi foydalanuvchilar uchun qulay bo‘lishi kerak. To‘g‘ri tashkil qilingan menyu va gipermurojaatlar foydalanuvchining kerakli ma’lumotni tez topishiga yordam beradi.

Sahifalarni bog‘lashda:
- Menyular;
- Tugmalar;
- Rasmlar;
- Matnli havolalar ishlatiladi.

Bu usullar saytning interaktivligini oshiradi.

VI. Natijalar va muhokama

Tadqiqotlar natijasida HTML, CSS va JavaScript texnologiyalarining birgalikda qo‘llanilishi zamonaviy web saytlar yaratishda yuqori samaradorlik berishi aniqlandi.

CSS yordamida yaratilgan effektlar foydalanuvchi interfeysining sifatini oshiradi. JavaScript esa foydalanuvchilar bilan interaktiv aloqani kuchaytiradi.

Web sahifalarni o‘zaro bog‘lash foydalanuvchilarga qulay navigatsiya yaratadi. Bu esa saytning samaradorligi va foydalanish darajasini oshiradi.

VII. Xulosa

Xulosa qilib aytganda, web sayt yaratish zamonaviy axborot texnologiyalarining muhim yo‘nalishlaridan biridir. HTML, CSS va JavaScript texnologiyalarini chuqur o‘rganish orqali sifatli va zamonaviy web saytlar yaratish mumkin.

Web sahifalarga effektlar qo‘shish va sahifalarni bir-biri bilan bog‘lash foydalanuvchilar uchun qulay va interaktiv muhit yaratadi. Zamonaviy dasturiy vositalardan foydalanish esa web dasturlash jarayonini sezilarli darajada yengillashtiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Duckett J. HTML and CSS: Design and Build Websites.
2. Freeman E. Head First HTML and CSS.
3. Flanagan D. JavaScript: The Definitive Guide.
4. MDN Web Docs.
5. W3Schools Online Tutorials.
6. O‘zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari darsliklari.